

Elmira YUSIFOVA,
Respublikanın amakdar jurnalisti

Ayaq basıldığı Vətən torpağı ürəyinin başından keçən igid

Dünuya qara qası, qara gözü, qara telli bir oğlan usağı galisi ilə hamını sevinç dirmişdi. Adını Ceyhun halı bilmirdi ki, gərdişiindən qalmayan dünya onsuza qalacaqdı. Hələ bilmirdi ki, gəldişindən xəbərsiz olan dünya gedisindən çox narahat olacaqdı.

FILMIGO

Yenə bir şəhid taleini qələmə alıram, ürək ağrısı və qırurla. Mühəriba biza bu iki məhəmməd bırdə yerdə görməyə də alişdirdi. Ellimin, obamın igid oğlu Əyyubov Ceyhun Savalan oğlunun yarımqiç qalan arzularından səhəbəkənən anası Arzu xanım danışmışca Nüsrət Kəsəmənnin bu beynini xatırlayıram.

Yaman dolub bulud,

Yağacıraq idicə.

Qazabı şirnek olub,

Çəxacagı idicə,

Dünyanı su içində,

Boğacagı idicə.

Xeyli göz yaşına hakim ola bilmir. Elə hey öz congavərindən səhəbəkənən açır. Ceyhun 1992-11 ilin avqust ayının 16-də Yevlaxda döyüyüne göz açıb. Şəhərin 4 nömrəli tam orta məktəbin IX-cu sinifin bitirən kim Camşid Naççıvanski adına herbi iltiseye qəbul olub. Ananın elərəzəni fayda verməyib. Axi, Ana babasının herbici olması, atasının I Qarabağ məhərribəsinin qazisi olması Ceyhunda elə bir vələnqərəvərlik rəhu oyatmışdı ki, ona qarşı durmaq çəlin idi. 3 il hərbi iltiseyde tohsil aldıqdan sonra, Heydər Əliyev adına Ali herbi məktəbə daxil olub.

4 illik ləsillərin 2014-cü ilde lamamlayış, toyluñata 1 il de Heydər Əliyev adına Ali herbi məktəbə Telim Tədris Mərkəzində dinlileyiq zabit olub. 2015-ci ilde leytenant rütbəsi alıb. Gəndərişle Dəşkəsən Koşbulaq kəndində zabit kimi faliyyətə başlayıb. 4 ay təqsim komadıri kimi

çalışış ve 2015-ci ildə ermənilərə daha yaxın olan posta gəndərlər. Bir müddət Murov ətrafında faliyyət göstərir. 2016-ci il oktyabr ayının 27-də Tovuz rayonunun "N" sayılı hərbçi hissəsində taqım klimandırı kimi çalışıb. Baş leytenant rütbəsinə yüksəlib. 2020-ci ilin yanvar ayında Bakıya 1 aylıq ixitas kursuna təqdiməcə gedib.

İndi dardlarıncı göz yaşları yar olan anası Arzu xanım sevinə-sevinə 21 ayda oğlunu yanında olur, lap balaca körpə kimi qılıqlınlıda durur. Kursu başa vurdurduqdan sonra Ceyhun bəfa böyük komandırı kimi Daşkəsanə qaydırıb.

Bu hamim dövrə təsədül edirdi ki, ermənilər dənri riyakar olmuşdular, sərhədərimizi

3 övladı olub. Büyük oğlu Mirkazim Hərbi Akademiyani qurtarır. Hərbçi olub.

Ceyhun ailənin 2-ci övladıdır. Bacısı Xanım ailəlidir. Çox qayğılı olub. Atasına atalaqı bacarıb, bacısına qeyrəli bir qardaş olub Ceyhun. Daim anasının qayğılığını qəkib. Elə buna görə də Arzu xanım yanır tüstü-lüstü, alov-alov. Hər dəfə Ceyhunun qəbri üstə gedəndə soyuq daşı igidim qucaqlayırmış kimi bağrına basır. Deyir, ruh sağdır, Ceyhunun. Cünki Vətənən, torpaq azaddır.

Şəhidin alıssadıyım. Yenə xeyli səhbatlaşırıb. Mövlənanın bu fikrini ucadan deyir: "Sanma ki, dard sadəcə sonda var. Səndəki dərdi nemət sayanlar da var". Həcənə demir, sadəcə, qamli-qamli gülmüşəyir.

ciddi cahilə pozmağa çalışırdılar. Bu təxribatlar zamanı şəxson tanış olduğu Vətənimizdən igid oğlu Polad Haşimovun şəhədət yüksəlməsi Ceyhunun bark sarşılıdı. Bəlkə elə bu sababdan qohraman generalın ölümünü heç cur qəbul edə bilmedi. Elə hamim gün döyüşçü yoldaşlarında dedi: Bu qan yerda qala bilməz. Onlara bir dənə onu deyirdi ki, allah adama düşmən verəndə de qeyratişindən versin. Bu işə alçaq er-mənliyər yoxdu.

Vətənin şəhid qoxulu torpaqlarını işğaldən azad etmək üçün döyüşündən igidim. Amma mührəbədə vururduqunu sonna qədər azıslarından gizlədidi. Döyüş yoldaşları danışırılar ki, mührəbinin ilk günleri har birimini haycanda idik. Qaribadır, Ceyhunha heç qorxu hissi yox idi. Düşmənə nifret-dən alışip yanındı.

Bəli, Ceyhun Savalan oğlu döyüşdərələr, yuxusuz qalırdı, saatları ayaq üzərində durdu. Bular onu na yormur, ne de nə usandırmır. Uğrunda döyüşdүr torpaqların her qarşında tökləkmiş şəhid qanının tökləkmişinən son qoymaq üçün ölkə başçısının tebrübəsindən "Asian kimi doğuşdır".

Döyüş meydانları yaşadığımız adı həyallən tamamilə fərqlidir. Burada hayacan da, sevinc da, kodər da bir nafarın və hərəkəsindir. Bəlkə ona görə bula çınar boylu igidər bələ qorxusuz idilər. Nəhaq deyilməyi, ki, bizi birlikdə güclüyök.

Çox sevdiyi Ali Baş Komandanın deyidi: "Men demək iki ermənilər öz xoşları ilə bizim torpaqlarımızdan çıxmışa, bizi onları ilə qovın ki ovanıq yox qovurğun" sözləri ona yaman lazzat olmuşdı. Şəhidin onun alın yazısı olduğunu da duymuşdu. Oluñu aşarəq, MTO-nun rəsəhini, öz komandırına, gül-gülə məmədi: Şəhidi görəmək istəmirsiniz?

Döyüşündə, hem de yaxındakı yaralıdan da çıxarırdı döyüş meydandan. Özü yaranlaşa da, neçə yaralını xilas etdi. Kalbecər istiqamətindən gedən qızığın döyüşdərə deşmən snayper ilə vurulur. Şəhid olduğunu posta yoldaşın onun adını verirler.

"Vələn uğrunda", "İgidiliyə görə", "Kəlbəcərin azad olunması uğrunda"

medalları ilə təltif ounan Ceyhunumuz bu gün uca zirvəden, şəhədlik zivvəsindən gülləməyərək baxır bizləre.

Atası Əyyubov Savalan Reşid oğlu İci Qarabağ məhərribə zəmanı Murovda döyüşüb. 1993-cü ilde ayaqlarını gülüdən vurub. Əmək qabiliyyətini itirib.

Anası Arzu xanım evdar qadındır. Allənin

BDU-nun hüquq fakültəsinin dosenti, hüquq üzrə fəlsəfe doktoru Əsmər Əliyevanın yenice oxudğum statusu necə doğrudur. "Şəhidin qoyub getməye macbur olduğunu yarımcı tələbələr fikrini alt-üst edir. Burda nəse yazmaq, san şəhid xanımsan, san şəhid anısan, başını dik tut demək çox asandır. Axi, onlar ciyəparələrlə, çinar boylu igidərlər bənər görəmeyecekərlər. Oğrıcı-müəyyən golçak, gücləri çatmayacaq meqamlarla rəsləşən bu insanlar axı necə, har şey yaxşı olacaq, başını diş tut demək olar?"

Elə bil ni fikrəldiyim bilir Arzu xanım. - Son da 26 iyun Silahlı Qüvvələrin yaradılması günü görəməşim bəliyi. Gəlmişdik Daşkəsənə yənina. Yadda qalan, gözəl bir gün keçirdik birlikdə. Nə bəliydim ki, bu bizim son görüşümüzdür. Bilsəydim sinimiyan bir balımı orada gizlədirdim ki, fələk təmədən uzaq dursun. Eh, indi yuxumun qapısını açıq saxlamışım ki, seni görüm, Ceyhun...

Arzu xanım qardaşı qızının - 2 sayılı təmədən məktəbin IX-cu sinif şagirdi. Familənin oğluna hər etdiyi şərni söyləyir:

Şəhənə halal oldu vətən cörəyi
Çoxu görürəcək sendən öməyi!

Bilməzdim şəhədlik arzun cıl olar
İldi uşaqlıqdan igid doğular!

Yerin behişt, məkanın cənnət olusun igid! Deyir, zamanın bütün dərələri dermanlıdır. Lakin olə dərd var ki, illər ötsə də, tam sağılmır. Ve olə bə dərdə, bə ağırı ilə həyatın davam etməyi öyrən artıq... Arzu xanım da Ceyhunusun yaşamasının ağrılığında dözməyə çalışır. Axi, oğlu bə Vətən üçün canını feda edib. Elə təkə bunə görə yaşamağə deyir.